

LAKIALOITE 19/2010 vp

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 c §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 10 c § muutettavaksi siten, että pit-

käaikaisen laitoshoidon maksua määrättäessä henkilön asumismenot otetaan huomioon ensimmäisen kuuden kuukauden ajalta.

PERUSTELUT

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain, jäljempänä asiakasmaksulaki, mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalouksista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä asiakkaan maksukyvyn mukaan. Pitkäaikaisen laitoshoidon maksu peritään hoidon alkamisesta lähtien, kun ympärivuorokautisen laitoshoidon arvioidaan kestävän yli kolme kuukautta. Muutoin maksu määrätään sen jälkeen, kun henkilö on ollut laitoshoidossa yli kolme kuukautta ja hänen toimintakykynsä on heikentynyt niin, että häntä on edelleen hoidettava laitoksessa.

Hoitomaksu kuukaudessa voi olla vuoden 2010 alusta enintään 85 prosenttia hoidettavan nettotuloista. Jos laitoshoidossa on suurempituloinen puoliso, maksu on enintään 42,5 prosenttia puolisoiden yhteenlasketuista nettotuloista kuukaudessa. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut, tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset ja kiinteistön luovutuksen yhteydessä

määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus.

Kohtuulliset toimeentuloedellytykset voidaan asiakasmaksulain 11 §:n perusteella turvata alentamalla maksua tai poistamalla se. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava sillä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Toimeentulon edellytyksiin vaikuttavat muun muassa elinkustannukset, erityisesti asumismenot. Kunta voi ottaa harkintansa mukaan asumismenot huomioon maksua määritessään, mutta laki ei tähän velvoita. Koska asumismenoja ei lakisääteisesti vähennetä, voi erityisesti yksinäinen henkilö joutua tilanteeseen, jossa hän joutuu hoitomaksujen vuoksi luopumaan asunnostaan laitoshoidon venyessä pitkäkestoiseksi. Asunnosta eli tosiasiallisesti kodista luopuminen voi puolestaan vaikuttaa henkilön motivaatioon kuntoutua enää kotona asujaksi.

Asumismenojen ottaminen huomioon ensimmäisen puolen vuoden ajalta laitoshoidon maksua määrättäessä antaisi toisaalta mahdollisuuden säilyttää asunto laitoksesta pääsyä varten ja toisaalta aikaa järjestää asunnosta luopumiseen liittyviä asioita ilman hoidettavan taloustilanteen vaarantumista. Muutos parantaisi erityises-

ti köyhyysriskin alla elävien yksin asuvien ikääntyneiden naisten ja vähävaraisten pariskuntien asemaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (734/1992) 10 c §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 221/2003, uusi 4 kohta seuraavasti:

10 c §

Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisen laitoshoidon maksua määrättäessä

Ennen kuin pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävä maksu määrätään, 10 b §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön kuukausituloista vähennetään:

4) hänen hallinnassaan olevasta asunnosta perittävä vuokra tai yhtiövastike kuuden kuukauden ajalta hoidon alkamisesta, siltä osin kuin asumistuki ei kata näitä kustannuksia.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 2010

Tarja Tallqvist /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Päivi Räsänen /kd
Leena Rauhala /kd
Sari Palm /kd

Bjarne Kallis /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Tuija Nurmi /kok
Lauri Kähkönen /sd